

Reviewing on Interprofessional Collaboration Competencies in health care team

Fatemeh Keshmiri ^{1*}, Reihaneh Barghoun ², Maryam Broomand ², Ashraf Zhaleh ², Hossein Nazmiah ³

1 Department of Medical Education, Center for the Study and Development of Medical Education, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran.

2 Education deputy, Shahid Sadoughi Hospital, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran.

3 Instructor, Nursing Department, School of Nursing and Midwifery, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences

ARTICLE INFO

Article type

Review article

Article history

Received: 15 Sep 2020

Accepted: 26 Oct 2020

Keywords

Interprofessional
collaboration
Teamwork
Communication
Role recognition

[10.22038/HMED.2020.52024.1085](https://doi.org/10.22038/HMED.2020.52024.1085)

► Cite this paper as:

Keshmiri F, Barghoun R, Nazmiah H, Broomand M, Zhaleh A. The development of interprofessional collaboration competencies among healthcare teams: The need to provide team-based services in medical education systems. *Horizon of Medical Education Development*. 2021;12(3):86-96

*Corresponding author: Fatemeh Keshmiri;
Department of Medical Education, of Medical Education,
Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran.

Tel: 03538265558
Email: keshmiri1395@gmail.com,
f.keshmiri@ssu.ac.ir

ABSTRACT

Introduction: Development of interprofessional collaboration as a multidimensional concept requires establishing a variety of skills and sub-competencies. In order to the development of interprofessional education, the recognition of the interprofessional sub-competencies was vital. In the present study was reviewed the inter-professional collaboration competencies.

Materials & Methods: The present study was conducted using databases such as PubMed/Medline sciences Direct, Google Scholar through Inter Disciplinary, Multidisciplinary Collaborative Education, Practice, Competencies, and Core Competencies from 2000 to 2020. The search was conducted in Persian and English language. According to inclusion criteria, the papers and reports regarding interprofessional definitions, tool development, and competency frameworks were reviewed. 36 documents met eligibility criteria and were included in the review.

Results: In the present study, the sub-competencies of inter-professional collaboration were explained. Interprofessional values, communication, teamwork and roles and responsibilities recognition were introduced as the core domains of achieving interprofessional collaboration.

Conclusion: The development of interprofessional competencies among learners plays a key role in the establishment of team-based service. Adherence to interprofessional values promotes respectful relationships and builds mutual trust among team members, and reinforces collaboration among different professions. In addition, the development of effective communication and teamwork skills play a key role in building collaborative relationships. By recognizing their professional and team responsibilities and understanding the role of others, members can better participate in team activities and use the abilities of other team members to improve the effectiveness of team activities. Developing challenge management skills among team members leads to effective conflict resolution and improves interprofessional relationships. The set of these capabilities called interprofessional collaboration needs to be considered in health profession curricula.

مروری بر توانمندی های همکاری بین حرفه ای در تیم سلامت

فاطمه کشمیری^{۱،۲*}، ریحانه برغون^۲، مریم برومند^{۱،۲}، اشرف ژاله^{۱،۲}، احسین نظمیه^{۱،۲}

۱ گروه آموزش پزشکی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی، یزد، ایران

۲ معاونت آموزشی، بیمارستان شهید صدوقی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی، یزد، ایران

۳ مربی، گروه پرستاری داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی، یزد، ایران

مشخصات مقاله	چکیده
نوع مقاله مقاله مروری	مقدمه: همکاری بین حرفه ای مفهوم چندبعدی و پیچیده است که تحقق آن، نیازمند رشد ریز توانمندیهای مختلف است. برای طراحی برنامه های آموزشی، شناخت حیطه ها و ریز توانمندی های همکاری بین حرفه ای ضرورت دارد. در این مطالعه توانمندی های همکاری بین حرفه ای مورد بحث قرار گرفته است.
پیشینه پژوهش تاریخ دریافت: ۹۹/۰۶/۲۵ تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۸/۰۵	روش کار: مطالعه حاضر مروری است و با هدف بررسی و تبیین ویژگی های توانمندیهای همکاری بین حرفه ای انجام شد. این مطالعه با استفاده جستجو در بانکهای اطلاعاتی نظیر PubMed/ Medline، Science Direct، Google Scholar، و با استفاده از کلید واژه های Inter Disciplinary، Multidisciplinary، Collaborative Education، Practice، Competencies، Core Competencies در محدوده ی زمانی سال ۲۰۰۰ الی ۲۰۲۰ انجام شد. معیار ورود مقالات و مستندات مرتبط با تعریف آموزش و همکاری بین حرفه ای، ابزارهای مرتبط برای سنجش این مفهوم و چارچوب توانمندی مرتبط بودند که به زبان انگلیسی یا فارسی نوشته شده بودند. در مجموع تعداد ۳۶ مقاله، گزارش و چارچوب توانمندی در این مقاله مورد استفاده قرار گرفتند.
کلمات کلیدی همکاری بین حرفه ای مهارت ارتباطی شناخت نقش کار تیمی مدیریت تیم محور ارزش های تیمی	نتایج: در مطالعه حاضر حیطه های همکاری در تیم های بین حرفه ای شامل ارزشهای بین حرفه ای، ارتباطات بین حرفه ای، کار تیمی بین حرفه ای و مدیریت تیم محور و شناخت نقش و مسئولیت ها مورد بحث قرار گرفت.
	نتیجه گیری: رشد توانمندیهای بین حرفه ای در بین فراگیران نقش اساسی در توسعه ارائه خدمات تیم محور دارد. پایبندی به ارزشهای بین حرفه ای موجب رشد روابط احترام آمیز و ایجاد اعتماد متقابل بین اعضای تیم شده و همکاری بین حرفه ای را تقویت می کند. علاوه بر این برقراری ارتباطات موثر و رشد مهارتهای کار تیمی در ایجاد روابط همکارانه نقش اساسی دارد. افراد با شناخت مسئولیتهای حرفه ای و تیمی خود و درک درست از نقش سایر حرف می توانند بهتر در فعالیتهای تیمی مشارکت داشته باشند و از توانمندیهای سایر اعضای تیم به منظور ارتقای اثربخشی فعالیتهای تیمی استفاده کنند. توسعه مهارتهای مدیریت تیم محور در هدایت فرایندهای آموزشی-درمانی با هدف اتقای پیامدهای تیمی نقش موثری دارد. همچنین رشد مهارتهای مدیریت چالش در بین اعضای تیم موجب بهره وری موثر از تعارضات می گردد و کار تیمی بین حرفه ای را بهبود می دهد. مجموعه این توانمندیهای با عنوان همکاری بین حرفه ای لازم است در برنامه های آموزشی مورد توجه قرار گیرد.

10.22038/HMED.2020.52024.1085

نحوه ارجاع به این مقاله

Keshmiri F, Barghoun R, Nazmieh H, Broomand M, Zhaleh A. The development of interprofessional collaboration competencies among healthcare teams: The need to provide team-based services in medical education systems. *Horizon of Medical Education Development*. 2021;12(1):86-96

ایمیل: keshmiri1395@gmail.com

تماس: 09132733652

*نویسنده مسئول: فاطمه کشمیری

گروه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی، یزد، ایران.

مقدمه

های آموزشی مطرح شود که نیازمند بستری جهت آماده سازی دانشجویان به عنوان پرسنل آینده نظام سلامت است. یکی از دغدغه های مهم در سیستم های آموزشی، رشد مهارت های فراگیران برای دستیابی به ایمنی بیمار و ارائه خدمات تیم محور است. این در حالیست که فراگیران عمدتاً به صورت تک حرفه ای و در دانشکده های مجزا، آموزش مهارت های حرفه ای خود را می بینند. این امر موجب شده است مهارت های حرفه ای مورد توجه ویژه قرار گیرد و مهارتهایی غیرتکنیکی مانند مهارت همکاری بین حرفه ای، مهارت های ارتباطی و کار تیمی و ... در برنامه های آموزشی تک حرفه ای جایگاهی نداشته باشد. این عوامل موجب ایجاد چالش های متعددی در ارائه خدمات تیم محور می گردد. در چارچوب توانمندی های اساسی رشته های مختلف علوم پزشکی در دانشگاه های مختلف مهارت های کار تیمی، ارتباطات و همکاری بین حرفه ای به عنوان توانمندی های اساسی مورد توجه قرار گرفته است (۶-۱۱). همکاری بین حرفه ای مفهوم چندبعدی و پیچیده است که نیازمند رشد ریزتوانمندی های مختلف است. برای طراحی برنامه های آموزشی، شناخت حیطه ها و ریزتوانمندی های همکاری بین حرفه ای ضرورت دارد. در مطالعات متعدد حیطه های همکاری بین حرفه ای از دیدگاه های مختلف تبیین شده است. در این متن توانمندی های همکاری بین حرفه ای مورد بررسی و تبیین قرار گرفته است.

سازمان جهانی بهداشت آموزش و همکاری بین حرفه ای را به عنوان استراتژی دستیابی به ارائه خدمات ایمن و بیمارمحور معرفی کرده است (۱). در گزارش سازمان جهانی بهداشت آموزش بین حرفه ای فرآیندی تعریف شد که توسط آن گروهی از دانشجویان یا پرسنل در حوزه سلامت با زمینه های آموزشی متفاوت در طول یک دوره مشخص با یکدیگر به آموزش می پردازند به گونه ای که از طریق تعامل بین حرفه ای، دستیابی به خدمات ارتقای سلامت، پیشگیری، درمان، توانبخشی و سایر خدمات بهداشتی را تسهیل می گردد (۲). به عبارت دیگر آموزش بین حرفه ای نوعی آموزش است که افراد از هم، با هم و دوباره همدیگر برای افزایش همکاری و بهبود مراقبت از بیمار یاد می گیرند (۳). اصطلاح تیم بین حرفه ای به تیم هایی اطلاق می شود که اعضای آن از نزدیک با هم کار می کنند و به طور مکرر برای مراقبت از بیمار با هم همکاری دارند (۴). در بیانیه سازمان (CIHC) Canadian Interprofessional Health Collaborative آمده است که آموزش بین حرفه ای و فعالیتهای مبتنی بر همکاری بیمارمحور نقش کلیدی در ساخت تیم موثر درمانی و بهبود فعالیت ها و پیامدهای درمانی ایفا می کند (۵). بنابراین تیمی بودن ماهیت مراقبت از بیمار و نیاز روزافزون اعضای تیم مراقبت سلامت به بهبود روابط بین حرفه ای سبب شده است که همکاری های بین حرفه ای و آموزش آن به عنوان یکی از الزامات سیستم

روش کار

مطالعه حاضر مروری از نوع Overview است که توانمندی همکاری بین حرفه ای به عنوان یک مفهوم چند بعدی در مقالات مختلف مورد بررسی قرار داد. این نوع مطالعات مروری، با هدف بررسی و تبیین ویژگی های یک مفهوم و توضیح آن انجام می شود (۱۲). مطالعه حاضر در پاسخ به این سوال که چه دانش، مهارت و نگرشی برای تحقق همکاری بین حرفه ای در بین اعضای تیم سلامت مورد نیاز است، انجام شده است. نتایج مطالعه حاضر می تواند در برنامه ریزی مداخلات و یا دوره های آموزشی که هدف آنها آموزش توانمندی همکاری بین حرفه ای است، کاربرد داشته باشد. برای انجام مطالعه حاضر جستجو در بانکهای اطلاعاتی نظیر PubMed/ Medline، Science، Google Scholar، Direct و با استفاده از کلید واژه های Inter Disciplinary، Multidisciplinary، Collaborative Education، Practice، Competencies، Core Competencies در محدوده ی زمانی سال ۲۰۰۰ الی ۲۰۲۰ انجام شد. معیار ورود مقالات و مستندات مرتبط با تعریف آموزش و همکاری بین حرفه ای، ابزارهای مرتبط برای سنجش این مفهوم و چارچوب توانمندی مرتبط بودند که به زبان انگلیسی یا فارسی نوشته شده بودند. در مجموع تعداد ۳۶ مقاله، گزارش و چارچوب توانمندی انتخاب شدند و در این مقاله مورد استفاده قرار گرفتند.

نتایج

در چارچوب های مختلف که توانمندی های حرف سلامت تبیین شده است، "همکاری بین حرفه ای و کار تیمی" به عنوان عنصر اساسی اشاره شده است (۶، ۱۳). همکاری بین حرفه ای مفهوم پیچیده و چندبعدی است که دستیابی به آن مستلزم کسب مهارتهایی متنوع است (۵). گزارشات متعددی سازمان ها و انجمن های علمی در جهان با هدف

تبیین توانمندیهای همکاری بین حرفه ای منتشر شده است. سازمان CIHC در کانادا حیطه های کار تیمی، رهبری تیمی، ارتباطات، نقش و مسئولیت و مدیریت چالش را به عنوان توانمندی های اساسی همکاری بین حرفه ای تعریف کرد (۱۴). در راهنمای کار تیمی که بر اساس توانمندی های بین حرفه ای در دانشگاه جفرسون تدوین شده است، ارتباط موثر، کار تیمی، ارزشها و اخلاقیات، نقش و مسئولیت، رهبری به عنوان حیطه های اساسی معرفی شده است (۱۵). در سال ۲۰۱۱ انجمن های علمی رشته های مختلف سلامت، چارچوب توانمندیهای همکاری بین حرفه ای را در چهار حیطه اساسی تبیین کردند که شامل توانمندی های اخلاقیات/ارزشها، شناخت نقش/مسئولیت، ارتباطات و کار تیمی بود (۱۶). در سال ۲۰۱۶ توانمندیهای این چارچوب مورد بازنگری مجدد قرار گرفت، اگرچه حیطه های تبیین شده حفظ شدند (۱۷).

حیطه ارزشهای بین حرفه ای: این حیطه شامل زیرطبقه های ارزش های بیمارمحور، توانمندی های اخلاقی بین حرفه ای و ارزشهای تیم محور است (۱۸، ۱۹). توجه به نیازهای بیمار و جامعه، احترام انسانیت بیماران و محرمانگی ارائه خدمات تیم محور در زیرحیطه ارزش های بیمارمحور مورد توجه است. در زیرحیطه ارزشهای بین حرفه ای، مجموعه مهارت های مرتبط با مدیریت چالشهای اخلاقی، رفتار اخلاقی در فعالیت های حرفه ای، حفظ و ارتقای توانمندی حرفه ای متناسب با اهداف و ایجاد انگیزه به منظور رشد فردی و کار تیمی قرار گرفته است. احترام به شأن انسانی سایر حرفه های سلامت، توجه به ارزشها، فرهنگ، نقش و مسئولیت سایر حرفه های سلامت در دستیابی به ارائه خدمات تیم محور اهمیت دارد. یکی اصول مهم در تیم بین حرفه ای این است که هریک از اعضای تیم در هر حرفه ای در درجه اول به عنوان انسان، مستحق احترام

کنار مسئولیت های حرفه ای خود بشناسند و خود را متعهد به انجام آنها بدانند (۱۷). شناخت توانمندیهای و محدودیت های فردی و حرفه ای، مسئولیت پذیری و پاسخگویی نسبت به وظایف فردی و تیمی از عناصر اساسی است که لازم است اعضای تیم بین حرفه ای نسبت به آنها متعهد باشند (۱۵، ۱۷). نکته مهم دیگری که لازم است مورد توجه قرار گیرد شناخت و احترام به نقش، مسئولیت و توانمندیهای سایر ارائه دهندگان خدمات مراقبتی است. یکی از معضلات کار تیمی در تیم های بین حرفه ای عدم شناخت نقش و توانایی سایر حرف سلامت است که موجب ایجاد تعارضات بین حرفه ای و چالشهای ارتباطی در همکاری بین حرفه ای می گردد. آموزش دانشجویان در رابطه با شناخت مسئولیت خود و سایر اعضای تیم می تواند در تعاملات بین حرفه ای تاثیر بسزایی داشته باشد. کارکرد مطلوب تیم بین حرفه ای نیاز به شناخت و پذیرش ارزش و اهمیت هریک از رشته های درگیر در ارائه خدمات سلامت دارد (۲۳، ۲۵). بنابراین آموزش بین حرفه ای می تواند فرصت مناسبی برای شناخت مسئولیت های بین حرفه ای فراهم کند که توصیه می گردد در برنامه های آموزشی بویژه آموزش مبتنی بر محل کار رشته های مختلف مورد توجه قرار گیرد.

حیطه ارتباطات بین حرفه ای: به عنوان یکی از حیطه های اصلی همکاری بین حرفه ای بر توانایی برقراری ارتباط موثر با اعضای تیم و بیمار، برقراری ارتباط محترمانه و استفاده از استراتژی های موثر برقراری ارتباط (شفاهی، کتبی، فن آوری اطلاعات) تاکید می کند (۲۷، ۲۸). انجمن اعتبار بخشی فارغ التحصیلان پزشکی آمریکا علاوه بر برقراری ارتباط موثر با بیمار و جامعه، برقراری ارتباط موثر با سایر پزشکان، سایر حرفه های پزشکی و سازمانهای مرتبط با سلامت را ضروری توصیف کرده است (۷).

هستند و ارزش ها و فرهنگ هریک از اعضا باید محترم شمرده شود (۱۹). در این حیطه احترام، نوع دوستی، تعالی و درستکاری در تیم های بین حرفه ای مورد تاکید ویژه قرار می گیرد (۱۷، ۲۰). سازمان جهانی بهداشت نیز در تعریف توانمندی های بین حرفه ای بر احترام به اعضای تیم در سایر حرفه های سلامت و دیدگاه های آنان و همچنین برابری ارزش دیدگاه کلیه پرسنل نظام سلامت تاکید می کند (۱). نکته مورد تاکید، احترام به مشارکت اعضای تیم در حل مشکل است که می تواند به ایجاد روابط موثر و نیز بهبود عملکرد بیانجامد. بنابراین لازم است دانشجویان با اصول اخلاقی در کار تیمی آشنا شوند و با تعهد به آن بتوانند تعاملات موثری را با حرفه های مختلف که هریک نقشی متفاوت در فرایند مراقبت سلامت بر عهده دارند، برقرار کنند و با مشارکت بین حرفه ای بتوانند در حل مشکل بیمار و ارائه خدمات بیمار محور گام بردارند (۱۷، ۲۱-۲۳). در گزارش سازمان IPEC علاوه بر اینکه یکی از حیطه های ضروری در همکاری بین حرفه ای را به اخلاق بین حرفه ای اختصاص داده است به طور مجزا رعایت اصول اخلاقی را در حیطه تیم و فرایند کار تیمی مورد تاکید قرار داده است که موید لزوم توجه به آن ها در دستیابی به ارائه خدمات تیم محور است (۱۷).

حیطه شناخت نقش و مسئولیت فردی و تیمی: یکی از حیطه های مهم همکاری بین حرفه ای است که بدون شک مفهوم همکاری بین حرفه ای را تکمیل می کند (۲۴-۲۶). در مطالعات انجام شده توسط Johnson و MacDonald و Suter شناخت نقش و مسئولیت در تیم بین حرفه ای از ارکان اساسی تحقق همکاری بین حرفه ای معرفی شده است (۲۴-۲۷). برای دستیابی به همکاری بین حرفه ای لازم است در فرایندهای آموزش بین حرفه ای، فراگیران نقش های تیمی و مسئولیت های حرفه ای را در

برقراری ارتباط در یک نقش ساختار یافته و فعالیت اثربخش به عنوان عضوی از تیم و یا رهبر تیم درمانی نیاز به کسب مهارت‌های مطلوب کلامی، غیرکلامی و مهارت‌های مربوط به ارتباطات مکتوب دارد (۱۴). برقراری ارتباط محترمانه و پاسخ به موقع و نیز تعامل مبتنی بر همکاری مورد تاکید است (۲۳، ۲۹). مهارت‌های ارتباطات بین حرفه ای را می توان در ۴ حیطه "ارتباط ساختارمند"، "استراتژی‌های ارتباطی" و "همکاری با بیمار و خانواده ی وی" و "ارتباط با همکاران" طبقه بندی کرد (۲۲). توانمندی‌های مرتبط با حیطه "ارتباط ساختارمند" عمدتاً مربوط به نحوه صحیح برقراری ارتباط است که نقش تاثیرگذاری در روابط بین فردی با بیمار و نیز همکاران دارد. حیطه "استراتژی‌های ارتباطی" نیز به ارتباطات بین فردی و استفاده از ابزارهای ارتباطی به منظور درک بهتر ارتباطات می پردازد. توانمندی های حیطه های حوزه "ارتباط با بیمار و خانواده وی" و "ارتباط با همکاران" از عوامل موثر در پیامدهای درمانی است (۲۲). برقراری ارتباط مناسب و با عدم استفاده از زبان تخصصی و ارتباط محترمانه از اجزای ارتباطات بین حرفه ای است که در مطالعات متعددی مورد تاکید قرار گرفته است (۱۴، ۲۲). مهارت ارتباط موثر می تواند نقش مهمی در مدیریت موقعیت های چالشی در تیم های بین حرفه ای داشته باشد. مدیریت چالش یکی از توانمندی های اساسی اعضای تیم درمانی است که پرسنل سیستم سلامت را برای انتخاب بهترین عملکرد در موقعیت های دشوار و مخاطره آمیز در کار تیمی آماده می سازد. Sutter در مطالعه خود بر توانایی مذاکره به منظور رفع اختلاف نظر افراد مختلف با فرهنگ های متفاوت و نیز حرفه های مختلف تاکید می کند و آن را در ایجاد همکاری بین حرفه ای موثر می داند (۱۲). حیطه کار تیمی بین حرفه ای: از اساسی ترین ابعاد همکاری بین حرفه ای است. توانمندی "حل مشکل با استفاده از

رویکرد تیم محور" و "تصمیم گیری از طریق تبادل و به اشتراک گذاری اطلاعات و با توجه به ارزش های بیمار و حرفه های مختلف تیم درمان" در این حیطه اهمیت دارد. Barr در مطالعه خود ابعاد کار تیمی را "توجه به نظرات و به اشتراک گذاری اطلاعات کاربردی اعضای تیم در ارائه ی برنامه ی مراقبتی بیمار، استفاده از دانش و تجربیات حرفه های مختلف سلامت جهت تصمیم گیری و همکاری حرفه های مختلف سلامت در حل مشکل بیمار" تعریف کرده است (۳۰). این حیطه در گزارشات متعدد مورد تاکید قرار گرفته است (۲۳، ۳۱-۳۳). بنابراین می توان گفت تقویت توانایی تصمیم گیری جهت حل مشکل با تاکید بر کار تیمی و از طریق تبادل اطلاعات در بین حرفه های مختلف سلامت ضمن توسعه عملکردی فردی کادر درمان موجب بهبود همکاری بین حرفه ای و ارتباطات تیمی می شود. "همکاری با سایر اعضای تیم در فضای مشارکتی" و "مشارکت اعضای تیم در تصمیم گیری و احترام به آن" اهمیت زیادی دارد (۱۴، ۱۶). لذا انتظار می رود اعضای تیم سلامت با تعهد به ارزشهای حرفه ای بتوانند به خوبی با دیگر اعضای تیم ارتباط موثر برقرار کنند و در حل مشکلات و تصمیم گیری با اعضای تیم مشارکت کنند (۳۴). "عملکرد موثر تیمی در ایفای نقش های متفاوت و در شرایط متفاوت" از دیگر توانمندی‌های ضروری کار تیمی است که به اعضای تیم درمان کمک می کند تا توانمندی همکاری و ایفای نقش موثر در شرایط دشوار را کسب نمایند. در صورتی که پرسنل سلامت درک مطلوبی از تیم و فرایند کار تیمی داشته باشند، می توانند در موقعیت های دشوار نقش های متفاوتی را در راستای کسب اهداف تیم انجام دهند که در مطالعات مختلف تاکید شده است (۳۳، ۳۷-۳۵). "درک فرایند تشکیل تیم، و فعالیت‌های یک تیم موثر، شناخت نقش به عنوان عضو تیم و درک روند

کارتیمی فاکتورهای موثر در موفقیت کارتیمی بین حرفه ای است (۲۸، ۳۵، ۴۱). "بکارگیری راهکارهای رهبری موثر در جهت حمایت از کارتیمی و اثربخشی تیم" و "مشارکت اعضای تیم برای مدیریت تیم بین حرفه ای و چالشهای آن" در فرایند همکاری بین حرفه ای اهمیت دارد. در محیط چالش برانگیز ارائه خدمات مراقبتی، آگاهی و درک راهکارهای رهبری موثر برای کلیه اعضای تیم درمان یک ضرورت محسوب می شود. یکی از نکات مهم در مدیریت تیم، شناخت و راهکارهای مقابله با تعارضات ناشی از فشارهای کاری، عدم شناخت نقش و توانایی های حرف مختلف است که روابط بین حرفه ای و عملکرد تیمی را تحت تاثیر قرار دهد. معمولاً تعارضات زمانی که موقعیت یا قدرت سازمانی با توانایی های تخصصی حرفه های مختلف همسو نباشد، اتفاق می افتد. آشنایی و بکارگیری راهکارهای رهبری و مدیریت چالش با تاکید بر اهداف بیمارمحور می تواند توانمندی اعضای تیم را در مدیریت موقعیت های چالشی تقویت کند تا بتوانند از تهدید ایجاد شده به عنوان فرصت استفاده نمایند و عملکرد تیم را بهبود بخشند. توانمندی های مورد بحث در مطالعات متعدد مورد تاکید قرار گرفته است (۱۴، ۲۹، ۳۳، ۴۰).

بحث و نتیجه گیری

در مطالعه حاضر ارزشهای بین حرفه ای، ارتباطات، کارتیمی و مدیریت تیم و شناخت نقش و مسئولیتها از عناصر اساسی تحقق همکاری بین حرفه معرفتی شد. رشد توانمندیهای بین حرفه ای در بین فراگیران نقش اساسی در توسعه ارائه خدمات تیم محور دارد. پایبندی به ارزشهای بین حرفه ای موجب رشد روابط احترام آمیز و ایجاد اعتماد متقابل بین اعضای تیم شده و همکاری بین حرف مختلف را تقویت می کند. علاوه بر این برقراری ارتباطات موثر و رشد

توسعه تیمی "از توانمندی های کارتیمی است که به دو طبقه ساختاری و فردی تیم تاکید می کند. در طبقه ساختاری، فرایند تشکیل و نقش یک تیم و در طبقه فردی شناخت و تعهد فرد به عنوان عضو تیم و تلاش برای توسعه آن مورد توجه است. این دو طبقه تعهد اعضای تیم را به فرایند همکاری بین حرفه ای افزایش می دهد و همچنین توسعه فردی را به دنبال دارد (۳۸). درک فرایند گروهی و اصول پویایی تیم در مطالعات متعدد به عنوان عوامل تاثیرگذار بر کارتیمی بین حرفه ای معرفی شده است (۲۳، ۲۸، ۲۹). "استفاده از روش های مبتنی بر شواهد جهت بررسی شیوه های اثربخشی کارتیمی و فعالیت های تیم محور"، "درک رابطه ی عملکرد تیم و کیفیت مراقبت"، "آگاهی و بکارگیری راهکارهای بهبود عملکرد تیمی" و "تعهد به کارتیمی در بین اعضای تیم سلامت" از موارد تاکید شده در توانمندی های بین حرفه ای است که در آن تلاش برای بهبود عملکرد تیمی مورد توجه است (۲۸، ۳۸). نکته قابل تأمل، توجه به یافتن راهکارهای بهبود کارتیمی است که این مهم از طریق همکاری و مشارکت اعضای تیم میسر می شود و موجب بهبود روابط بین اعضای تیم، توسعه ی فردی و توانمندی های تیمی می گردد (۲۳، ۲۸، ۳۹).

حیطه مدیریت تیم محور: توانمندی های مربوط به مدیریت تیم در موقعیتهای مختلف از توانمندی های ضروری در همکاری بین حرفه ای است (۳۳، ۴۰). توانمندی های مذکور مشتمل بر "استفاده از مدیریت مشارکتی و راهکارهای آن" و "توانایی برنامه ریزی در انجام کارتیمی" و "مدیریت موقعیتهای چالشی" است. توانایی برنامه ریزی جهت بهبود و سامان بخشی فعالیتها در محیط پرمخاطره مراقبت های سلامت و توانمندی های برنامه ریزی، مدیریت مشارکتی و مدیریت زمان در

مهارت‌های کار تیمی در ایجاد روابط همکارانه نقش اساسی دارد. افراد با شناخت مسئولیت‌های حرفه ای و تیمی خود و درک درست از نقش سایر حرف می توانند بهتر در فعالیتهای تیمی مشارکت داشته باشند و از توانمندیهای سایر اعضای تیم به منظور ارتقای اثربخشی فعالیتهای تیمی استفاده کنند. توسعه مهارت‌های مدیریت تیم محور در هدایت فرایندهای آموزشی-درمانی با هدف اتقای پیامدهای تیمی نقش موثری دارد. همچنین رشد مهارت‌های مدیریت چالش در بین اعضای تیم موجب بهره وری موثر از تعارضات می گردد و کار تیمی بین حرفه ای را بهبود می دهد. مجموعه این توانمندی‌های با عنوان همکاری بین حرفه ای لازم است در برنامه های آموزشی مورد توجه قرار گیرد.

تقدیر و تشکر:

این پروژه در کمیته اخلاق مرکز ملی تحقیقات راهبردی آموزش پزشکی با کد ۹۶۰۹۱۴ مورد تایید قرار گرفته است. این مطالعه با حمایت مالی مرکز ملی تحقیقات راهبردی آموزش پزشکی، تهران، ایران با شماره ۹۶۰۹۱۴ انجام شده است.

تضاد منافع:

بین نویسندگان مقاله حاضر تضاد منافع وجود ندارد.

References

1. WHO. Framework for Action on Interprofessional Education & Collaborative Practice the Health Professions Network Nursing and Midwifery Office within the Department of Human Resources for Health retrieve at: http://www.who.int/hrh/nursing_midwifery/en/. 2010.
2. World Health Organization. Learning together to work together for health: Report of a WHO study group on multiprofessional education of health personnel: The team approach.: Technical report No. 769.[cited 2011 Mar2]. Available from: http://whqlibdoc.who.int/trs/WHO_TRS_769.pdf; 1988.
3. Irajpour A, Barr H, Abedi H, Salehi S, Changiz T. Shared learning in medical science education in the Islamic Republic of Iran: an investigation. *Journal of Interprofessional Care*. 2010;24(2):139-49.
4. Hall P, Weaver L. Interdisciplinary education and teamwork: a long and winding road. *Med Educ*. 2001;35(9):867-75.
5. CIHC CIHC. A national interprofessional competency framework.: Canadian Interprofessional Health Collaborative.; 2010.
6. Frank JR, Danoff D. The CanMEDS initiative: implementing an outcomes-based framework of physician competencies *Medical Teacher*. 2007;29(7):642 - 7.
7. Swing RS. The ACGME outcome project: retrospective and prospective. *Medical Teacher* 2007;29(7):648-54.
8. Mirzazadeh A, Mortaz Hejri S, Jalili M, Asghari F, Labaf A, Sedaghat Siyahkal M, et al. Defining a Competency Framework: The First Step toward Competency-Based Medical Education. *Acta Medica Iranica*. 2014;52(9):710-6.
9. Calhoun JG, McElligott JE, Weist EM, Raczynski JM. Core competencies for doctoral education in public health. *American journal of public health*. 102. 2012;1:22-9.
10. SIMPSON JG, FURNACE J, CROSBY J, CUMMING AD, EVANS PA, FRIEDMAN M, et al. The Scottish doctor—learning outcomes for the medical undergraduate in Scotland: a foundation for competent and reflective practitioners *Medical Teacher* 2002;24(2):136-43.
11. THE SCOTTISH DOCTOR. :Learning Outcomes for the Medical Undergraduate in Scotland: A Foundation for Competent and Reflective Practitioners. Association for Medical Education in Europe (AMEE) Dundee, UK Scottish Deans' Medical Curriculum Group. 2007.
12. Grant MJ, Booth A. A typology of reviews: an analysis of 14 review types and associated methodologies. *Health Information & Libraries Journal*. 2009;26(2):91-108.
13. Swing S. Assessing the ACGME General Competencies: General Considerations and Assessment Methods *Academic Emergency Medicine*. 2002;9:1278-88.
14. Canadian Interprofessional Health Collaborative (CIHC). A national interprofessional competency framework. Available at: http://www.cihc.ca/files/CIHC_IPCompetencies_Feb1210.pdf. 2010.
15. Lyons KJ, Giordano C, Speakman E, Smith K, Horowitz JA. Jefferson Teamwork Observation Guide (JTOG): An instrument to observe teamwork behaviors. *Journal of Allied Health*. 2016;45(1):49-53.
16. Interprofessional Education Collaborative. Core competencies for interprofessional collaborative practice: Report of an expert panel. Washington, D.C. Interprofessional Education Collaborative. 2011, www.aacn.nche.edu/education-resources/ipcreport.pdf. 2011.
17. Collaborative Interprofessional Education. Core competencies for interprofessional collaborative practice: 2016 update. Washington, DC:: Interprofessional Education Collaborative 2016.

18. Brashers V, Haizlip J, Owen JA. The ASPIRE Model: Grounding the IPEC core competencies for interprofessional collaborative practice within a foundational framework. *Journal of Interprofessional Care*. 2020;34(1):128-32.
19. Keshmiri F, Sohrabpour A, Farahmand S, Soltani Arabshahi K, Shahi F, Saleh N, et al. Inter-professional ethics education in team-based approach: values and ethics development in inter-professional collaboration. *Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine*. 2013;6(4):42-56.
20. Frost JS, Hammer DP, Nunez LM, Adams JL, Chesluk B, Grus C, et al. The intersection of professionalism and interprofessional care: development and initial testing of the interprofessional professionalism assessment (IPA). *Journal of interprofessional care*. 2019;33(1):102-15.
21. Reader TW, Flin RH, Mearns K, Cuthbertson BH. Developing a team performance framework for the intensive care unit. *Critical Care Medicine*. 2009;37(5):1787-93.
22. Amini B, Keshmiri F, Soltani Arabshahi K, Shirazi M. Development and validation of the inter-professional collaborator communication skill core competencies. *Razi Journal of Medical Sciences* 2013;20(115):8-16.
23. Walsh I, Gordon F, Marshall M, Wilson F, Hunt T. Interprofessional capability: A developing framework for interprofessional education. *Nurse Education in Practice*. 2005;5.
24. Smilski A, Parrott M. Interprofessional Competency Frameworks in Education. *MedEdPublish*. 2019;8:56-66.
25. MacDonald M, Bally J, Ferguson L, Murray L, al e. Knowledge of the professional role of others: A key interprofessional competency. *Anonson Nurse Education in Practice* 2010; 10:238-42.
26. Suter E, Arndt J, Arthur N, al e. Role understanding and effective communication as core competencies for collaborative practice. *Journal of Interprofessional Care*. 2009;23(1):41-51.
27. Johnson B, Hayla M, Jewesson P, Byrne C, al. e. Core Interprofessional Education (IPE) health competencies: The process of adaptation and implementation for a local environment. *Journal of Local and Global Health Science*. 2015;1:3-13. <https://doi.org/0.5339/jlghs.2015.3>.
28. Curran V, Hollett A, Casimiro I, Mccarthy P, Banfield V, Hall V, et al. Development and validation of the interprofessional collaborator assessment rubric (ICAR). *Interprofessional Care*. 2011; 25(5):339-44.
29. Bainbridge L, Nasmith L, Orchard C, Wood V. Competencies for Interprofessional Collaboration. *Journal of Physical Therapy Education*. 2010;24(1):6-11.
30. Barr H. Interprofessional education. Today, yesterday and tomorrow. A review. UK Centre for the Advancement of Interprofessional Education. Oxford, UK: Blackwell Publishing Ltd. 2005.
31. Nijhuis BJ, Reinders-Messelink HA, de Blécourt AC, Olijve WG, Groothoff JW, Nakken H, et al. A review of salient elements defining team collaboration in paediatric rehabilitation. *Clinical Rehabilitation*. 2007; 21:195-211.
32. Atkinson K, Jackson C, Rawlin M. Competence and the quality framework Australian Family Physician 2007; 36(1/2): 24-6.
33. Olupeliyawa A, Hughes C, Balasooriya C. A review of the literature on teamwork competencies in healthcare practice and training: Implications for undergraduate medical education *South East Asian Journal of Medical Education*. 2009;3(2):61-72.
34. Lucas Molitor W, Naber A. Designing Interprofessional Education Curriculum to Maximize Collaborative Competency. *Journal of Occupational Therapy Education*. 2020;4(1):6.
35. Undre S, Healey AN, Darzi A, Vincent CA. Observational assessment of surgical teamwork: A feasibility study, . *World Journal of Surgery* 2006;30:1774-83.

36. Healey AN, Undre S, Vincent CA. Defining the technical skills of teamwork in surgical teams, *Quality and Safety in Health Care*. 2006;15:231-4.
37. Frankel A, Gardner R, Maynard L, Kelly A. Using the communication and teamwork skills (cats) assessment to measure health care team performance *The Joint Commission Journal on Quality and Patient Safety* 2007;33(9):549-58.
38. Moradi K, Rahmati Najarkolai A, Keshmiri F. Interprofessional Teamwork Education: Moving Toward the Patient-Centered Approach. *J Contin Educ Nurs*. 2016;47(10):449-60.
39. Delva D, Jamieson M, Lemieux M. Team effectiveness in academic primary health care teams *Journal of Interprofessional Care*. 2008;22(6):598-611.
40. Cole E, Crichton N. The culture of a trauma team in relation to human factors. *Journal of Clinical Nursing*., 2006;15:1257-66.
41. Hammick M, Olckers L, Campion-Smith C. Learning in interprofessional teams: AMEE Guide No 38. *Medical Teacher*. 2009;31(1):1-12.